HANDLEIDING

Herbruikbare bekers op evenementen

Mei 2021

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER
OVAM

Deze handleiding is gemaakt door Ecofest in opdracht van de OVAM.

Ecofest is een non-profit organisatie die zich richt op gedragsverandering in de evenementenbranche. We combineren kennis over circulariteit en duurzaamheid met hands-on afvalbeheer op evenementen. Ecofest ondersteunt organisatoren bij de uitvoering van groene maatregelen. We analyseren de huidige situatie, presenteren een traject van oplossingen en leggen de link tussen organisatie en potentiële leveranciers. Je kunt ons volgen op *LinkedIn* en *Facebook*.
www.ecofest.be.

Voorblad foto is genomen op Students on stage Antwerpen 2019

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER
OVAM

Inhoud

Lenen, huren of aankopen 4
Inzamelsysteem 7
Afwassysteem 9
Afwassen en drogen nadien/extern 9
Afwassen op het terrein 9
Personeel en logistiek 10
Extra medewerkers aan de togen 10
Minder medewerkers voor opruim 10
Extra opslag op het terrein 10
Communicatie 11
Interne briefing 11
Externe communicatie 11
Herbruikbare bekers en hygiëne 13
Aandachtspunten 14
Winst voor het milieu en jouw organisatie 15
Verklarende woordenlijst 16

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER
OVAM

Herbruikbare bekers

De herbruikbare beker is een alternatief voor wegwerpbekers die worden gebruikt bij evenementen. Doordat deze zwaarder zijn, kunnen ze meerdere keren worden gebruikt.
De bekers worden aan het einde van een evenement verzameld, gewassen en zo mogelijk elders opnieuw gebruikt. Herbruikbare bekers bestaan in de volgende materialen: PP (polypropyleen), PC (polycarbonaat) en Tritan (polyester copolymeer). De verschillende materialen hebben elk aparte eigenschappen. Zo is een herbruikbare beker van polypropyleen iets minder doorzichtig en door het lage stukgewicht milieuvriendelijker. Polycarbonaat en Tritan zijn geheel doorzichtig en worden gebruikt voor o.a. herbruikbare champagneglazen .[1]

Een slim bekersysteem betekent niet alleen milieuwinst maar ook een net terrein en aanlooproutes. Achteraf is er minder opruimwerk nodig (25% tot 45% besparing op werkuren) en de kosten voor afvalverwerking dalen. De bespaarde kosten compenseren de externe afwas en het extra werk ter plekke (handling aan de toog, eventueel spoelen ter plekke ...). Bovendien is het aangenamer drinken uit een stevige beker.

Lenen, huren of aankopen[2]

LENEN | Informeer eerst bij de brouwer, gemeente of intercommunale. Daar leen je herbruikbare bekers vaak gratis. In dat geval betaal je enkel de ontbrekende of kapotte bekers . Voor het extern wassen en drogen gelden er tarieven die variëren van 5 cent tot 12 cent per beker. Per niet teruggebrachte beker wordt gemiddeld tussen de 70 cent tot 2 euro per stuk gevraagd. Je kan ook nabijgelegen organisaties contacteren om hun bekers te lenen.

[1] Voor meer informatie over de gebruikte materiaaltypes, zie onderaan bij 'verklarende woordenlijst'
[2] Alle gehanteerde prijzen zijn excl. 21% BTW

Polycarbonaat bierbekers op Thé Dansant

Polypropyleen bekers op het Vijverfestival

HUREN | Je kan herbruikbare bekers huren bij gespecialiseerde dienstverleners. De huurprijzen schommelen tussen de 3 en 15 cent per beker, afhankelijk van het type. De reiniging achteraf is hier soms al bij inbegrepen.

Middelgrote en grote evenementen kiezen naar dienstverlening toe het beste voor een '*all-in-one service*'.[3] Hier zorgt een dienstverlener voor het leveren en ophalen van de bekers, het industrieel reinigen, drogen en stockeren. Onderzoek wijst uit dat hierdoor de werking veel vlotter verloopt en minder zorgen geeft aan de organisator. De bekers worden niet op het evenement gespoeld, dus elk getapt drankje gaat in een propere beker. De bekers worden na gebruik weer ingezameld, geteld en opgehaald door de dienstverlener.

KOPEN | Bekers aankopen is financieel en ecologisch alleen interessant als ze voldoende rouleren (bv. bij verschillende edities van het evenement per jaar). Aankoopprijzen verschillen te veel per situatie om hier waarden van te geven. Er zijn wel prijsverschillen tussen polypropyleen (PP) enerzijds en polycarbonaat (PC) en copolyester anderzijds. Zo zijn standaard PP-bekers van 25cl tot de helft goedkoper dan de variant in PC.

De milieuwinst van een herbruikbare beker[4]

Een herbruikbare beker is pas milieuvriendelijk als hij voldoende opnieuw wordt gebruikt. Een herbruikbare *PP-beker* zou tussen 8 en 11 keer gebruikt moeten worden om milieuvriendelijker te zijn dan zijn wegwerpvariant (PP of PET met 90% recyclage).

Bijvoorbeeld: als tijdens een evenement een beker twee keer gebruikt wordt, zou een beker ong. vijf edities moeten meegaan om tot een hergebruiksratio van 8-11 consumpties per beker te komen. Na een evenement zouden er dan maximum 10% van de bekers mogen verdwijnen. Let wel: de minimum hergebruiksratio van *PC- bekers* ligt hoger, omdat deze bekers zwaarder zijn.

[3] Zie de verklarende woordenlijst onderaan dit document voor meer informatie over de types evenementen.
[4] Op basis van de OVAM 'Studie drink- en eetgerei op evenementen' uit 2020, waarin 25 LCA-studies van drinkbeker-systemen in een meta-analyse zijn onderzocht & LCA Centre NL (2020) A study of the waste free cup systems at events

Valkuilen bij het aankopen van bekers

! Gepersonaliseerde bekers worden sneller mee naar huis genomen als collectors item.

! Als je eigen herbruikbare bekers aankoopt en met sponsors werkt om ze te financieren, maak dan duidelijke afspraken op lange termijn. Zo gebruik je bekers jaar na jaar opnieuw voor verschillende soorten drank.

! Let op met herbruikbare bekers van mindere kwaliteit. Een degelijke beker plooit als je erop trapt, en versplintert niet. Bespreek of test dit vooraf met je bekerleverancier.

Hoeveel bekers heb je nodig?

Het benodigde aantal herbruikbare bekers is sterk afhankelijk van het maximum aantal bezoekers dat je op één moment verwacht, alsook van hoeveel verschillende soorten bekers je wilt gebruiken.

Andere factoren, zoals het aantal tapinstallaties, de inzamelmethode, het aantal piekmomenten, het programma van het evenement en de weersverwachtingen spelen natuurlijk ook een rol bij het bepalen van het juiste aantal herbruikbare bekers.

In het ideale geval kijk je naar het drankverbruik van voorgaande jaren om het benodigde aantal herbruikbare bekers te bepalen.
Is het de eerste editie van je evenement? Voor een 'snel' evenement met hoog drankverbruik (bv. festival of fuif), voorzie je best minstens 7 bekers per verwachte bezoeker per dag, als er *extern afgewassen wordt*. Voor een 'traag' evenement is het veilig om minstens 2 à 3 bekers te voorzien per verwachte bezoeker per dag.[5]

Bij het bestellen van bekers neem je een marge van 10 à 15%. Zo heb je zeker voldoende bekers in voorraad.

Snel evenement:
een evenement met een groot verbruik in drank en/of catering, waarbij het druk wordt aan de bar of eetstand. Voorbeelden: festival, fuif, carnaval, rockconcert.

Traag evenement:
een evenement met een beperkt drankgebruik en catering, waardoor het niet vaak druk wordt aan de bar. Er is hoogstens één piekmoment, bijvoorbeeld tijdens een pauze. Voorbeelden: voetbalwedstrijd, loopwedstrijd, groot popconcert, voorstelling in cultuurcentrum.

[5] Indien op het terrein afgewassen wordt, voorzie je best 4 bekers per bezoeker voor een snel evenement en 1 beker per bezoeker voor een traag evenement.

Inzamelsysteem

Werk zoveel mogelijk met een waarborg voor bekers. Testen op evenementen zonder waarborg bewijzen dat er tot 30% van de bekers verloren gaat zonder waarborgsysteem. Zowel financieel als ecologisch is dit geen goede zaak. Een efficiënt waarborgsysteem kan op 3 manieren: cash, met jetons of cashless.

Cash waarborgsysteem

Cash systeem: 1 lege beker = 1 of 2 euro

De waarborg voor een lege beker heeft de waarde van 1 of 2 euro. Een bezoeker die een consumptie wenst, betaalt aan de bar een bedrag extra als waarborg voor de herbruikbare beker. Telkens wanneer de bezoeker een nieuw drankje komt halen, geeft hij/zij de lege beker af, betaalt voor het drankje en krijgt een nieuwe, gevulde beker. Het '1/2 euro systeem' is vooral handig bij horeca waar cash wordt betaald bij afhaling van drankjes.
Dit systeem is eveneens combineerbaar met drankbonnen. Een bezoeker die een consumptie wenst, betaalt aan de bar een extra bon/jeton als waarborg voor de herbruikbare beker. Telkens wanneer de bezoeker een nieuw drankje komt halen, geeft hij/zij de lege beker af, betaalt de nodige jetons voor de drank en krijgt een nieuwe, gevulde beker. Men kan ook een nieuwe consumptie krijgen in ruil voor een aantal lege bekers.
Op het einde van het evenement geeft de bezoeker de lege beker terug in ruil voor de waarborg in cash. Dit bij voorkeur alleen aan de kassa en niet aan de bars. Zorg zeker voor genoeg wisselgeld. (bv. 10 teruggebrachte bekers tegen een briefje van 10 euro).

Cashless payment systeem

Cashless systeem: 1 lege beker = bedrag op het polsbandje of chipkaart.

Bij een middelgroot of groot snel evenement kan je een *cashless payment systeem* overwegen. De waarborg wordt automatisch van de bezoeker zijn of haar tegoed gehaald bij een drankbestelling. Na het evenement vordert de bezoeker online de borg en het resterende tegoed terug. Ondanks de extra kosten biedt het *cashless payment systeem* verschillende voordelen:

- ✓ Het is eenvoudiger voor de toogmedewerkers, waardoor de drukte aan de kassa en de bar beperkt wordt. Daarnaast worden er minder rekenfouten gemaakt, waardoor verlies wordt vermeden. Je hebt bovendien een beter zicht op de stromen bekers en geld. Bij goed opgeleid toogpersoneel is dit systeem minder kwetsbaar voor fraude.

- ✓ Dit systeem maakt het gemakkelijker voor de bezoeker om te trakteren voor anderen, want de soms ingewikkelde berekening gebeurt automatisch na intikken op de kassamonitor.

Ecotoken waarborgsysteem

Werken met een ecotoken gaat als volgt: bij het betreden van het evenement krijgt elke bezoeker een jeton. Deze geeft hij/zij af bij betaling van het eerste drankje. Een volgend drankje wordt pas verkregen bij inlevering van de lege beker/flesje. Bij verlies van de beker/het flesje, koopt de bezoeker een nieuwe ecotoken (die meteen wordt gebruikt voor een nieuwe beker) of raapt een achtergelaten lege beker/ flesje op om deze in te ruilen voor een nieuwe beker. Het voordeel van de ecotoken is dat de tokens en de bekers geen omruilwaarde in geld hebben. Hierdoor is dit terugbrengsysteem minder fraudegevoelig.

Voorzie bij dit systeem voldoende inruilpunten voor lege bekers/flesjes zoals aan de bar of kassa. Plaats voldoende geïnformeerde security/medewerkers aan de uitgang om bezoekers hun laatste beker/flesje te laten inleveren voordat ze het terrein verlaten. Zo verzeker je de inzameling en blijft het terrein netjes! Niet ingezamelde herbruikbare bekers kosten geld en hebben een hoge materiaalwaarde.

Aandachtspunten voor het waarborgsysteem

! Maak de waarborg hoog genoeg (minimum 1 euro). Het vragen van een voldoende hoge borg verlaagt de uitval en zorgt ervoor dat de organisatie geen verlies maakt door het verschil tussen borg en aankoopprijs van de beker.

! Geef gerust een lager afgerond bedrag in cash terug (bv. 1 euro in plaats van 1,25 euro). Dat is eenvoudiger voor de medewerkers en de extra winst kan de meerkosten van het systeem (afwassen, aankoop of huur van de bekers) compenseren. Communiceer wel duidelijk waarom je dit doet.

! Herbruikbare bekers voor speciaalbieren worden vaak mee naar huis genomen door verzamelaars. Een hogere borg vragen voor zo'n type beker is een oplossing. We raden aan om minstens 2,5 euro te vragen.

! Voorzie altijd de mogelijkheid om bekers in te ruilen voor geld, anders kan het op verzet stuiten. Hou de inzamelstand langer open dan de bar, zodat alle bezoekers de kans krijgen hun beker terug te brengen.

! Sommige bezoekers willen niet aanschuiven om hun borg terug te vragen. Je kan de bekers ook laten doneren aan een goed doel. Een 'drankorgel' of 'bekerbak' aan de uitgang of ophaling van de bekers op het terrein zijn hiervoor prima systemen.

! Het is aan te raden om niet alleen voor herbruikbare bekers, maar ook voor wegwerpbekers, petflesjes of blikjes, een waarborg te vragen. Deze producten bestaan namelijk uit waardevolle materialen. Grondstoffen worden schaars en daarom duurder. Door ze te hergebruiken, of indien dit niet mogelijk is, te recycleren, blijven ze langer beschikbaar in de economie.

Rondrijdende bekerinzameling op Gladiolen 2019

© Gladiolen

Afwassysteem

De gebruikte bekers worden ofwel op het terrein ofwel nadien gewassen.

Afwassen en drogen nadien/extern

Ideaal kies je voor een gespecialiseerde dienstverlener om de bekers na het evenement af te wassen en te drogen. Zo ben je zeker dat de bekers hygiënisch gereinigd zijn en bespaar je jouw team heel wat werk tijdens en na het evenement.

Afwassen op het terrein

Bij aanwezigheid van een drinkwateraansluiting en afvoer, is een afwassysteem ter plaatse mogelijk. Bereken echter eerst de volgende twee kostenplaatjes om te weten welke optie goedkoper is:

1. Huren van groter aantal bekers (zonder tussentijdse afwas)
2. Tussentijdse afwas + minder bekers huren

Tips en tricks

Kies voor het gebruik van een vaatwasser: het is hygiënischer en er is minder mankracht nodig. Indien je toch met de hand afwast: Spoel niet met horecaspoelbakken met borstels. Deze borstels veroorzaken namelijk kleine krasjes, wat de levensduur van de bekers aanzienlijk verlaagt.

- Als je koude dranken fris wilt inschenken, voorzie dan voldoende plaats om bekers die uit de vaatwasser komen te laten afkoelen

Benodigdheden bij het afwassen van de bekers op het terrein

- Water en elektriciteitsaansluiting
- Detergent en korven om bekers te stapelen
- afvalwatertank of aansluiting op riool.

Plaats de afwasstand naast of in de bar, zodat de bekers makkelijk kunnen circuleren zonder veel extra mankracht[6].

Drogen: droge bekers zijn cruciaal!

Na het evenement moeten de bekers volledig gedroogd worden. Dat kan op twee manieren:

- Eindafwas, drogen en stockeren gebeuren door een externe firma of organisatie. Als je tussentijds afwast en de eindreiniging extern laat verlopen, zorg dan niet voor dubbel werk en laat het afwasteam een paar uur voor einde al afronden. Wat dan nog vuil wordt, zal toch extern worden gewassen en gedroogd.
- Eindafwas, drogen en stockeren gebeurt in eigen beheer. Een vaatwasser is hierbij een must: het drogen verloopt vlotter door de hoge watertemperatuur. Daarnaast speelt het hygiënische aspect mee. Idealiter worden de bekers nat opgeborgen in afwaskorven en in een geventileerde ruimte gedroogd. Het is ook mogelijk deze bekers in piramidevorm omgekeerd te stapelen. Let op dat je daags na het evenement de bekers wast. Langer wachten zorgt voor een moeilijkere eindreiniging.
- Droog de bekers niet af met een handdoek, want op die manier zijn ze nooit volledig droog te krijgen!

[6] Een afwasplek goed zichtbaar op het terrein verhoogt de zichtbaarheid en maakt het voor de bezoekers duidelijk dat de bekers voor hergebruik bedoeld zijn

Personeel en logistiek

Extra medewerkers aan de togen

Een circuit van herbruikbare bekers heeft tijdens het event extra medewerkers nodig (beker inwisselstand, eventuele afwasstand). Tegelijkertijd bespaar je dan weer op mankracht doordat er minder moet opgeruimd worden. Hou best rekening met volgende personeelsaspecten.

Stel een *bekerverantwoordelijke* aan met volgende taken:

- verantwoordelijk om de lege bekers tot bij de stockage/afwaspunt te brengen,
- verantwoordelijk om de voorraad propere bekers op peil te houden,
- brieft de toogmedewerkers,
- signaleert problemen aan de toogverantwoordelijke of organisator,
- enkel bij afwas ter plekke: controleert of alle bekers perfect droog zijn vooraleer ze worden opgeborgen om schimmelvorming te vermijden.

Voorzie per 3.000 bezoekers 1 extra medewerker/vrijwilliger of medewerker van het bekerverhuurbedrijf voor de bekerlogistiek. Dit is het stapelen van vieze bekers in dozen en het aanvoeren van schone bekers naar de bar(s).
De teruggave van de waarborg kan aan de kassa (de kassamedewerker heeft op het einde van het evenement minder werk omdat er minder drankjetons worden verkocht). Voorzie per 3.000 bezoekers 1 kassamedewerker voor de teruggave van de waarborg.

Werk je met het ecotoken systeem, voorzie dan 1 extra medewerker per 3500 bezoekers om de tokens uit de delen aan de ingang. Deze zijn alleen nodig tijdens de start van het event, Hierna kunnen deze medewerkers ergens anders ingezet worden (bv. bar of opruim). Indien je een bekerverantwoordelijke hebt, kan hij/zij hier ook inspringen.

Als je tijdens het evenement ter plaatse afwast en het evenement draait volledig op herbruikbare bekers: voorzie dan per 500 bezoekers 1 extra persoon aan de afwasstand.

Minder medewerkers voor opruim

Door alle dranken[7] met waarborg te verkopen en een slim afvalbeheer op te zetten, kan het ecoteam gehalveerd worden. En dit zowel tijdens het evenement als nadien bij de eindopkuis. Bovendien moet je minder vuilnisbakken uitzetten en de afvalverwerkingskosten lopen terug.

Extra opslag op het terrein

Herbruikbare bekers nemen meer plaats in dan wegwerpbekers. Voorzie voldoende opslagruimte. Ter vergelijking (standaard beker 25cl):

- Een europallet[8] wegwerpbekers: 40.000 tot 60.000 bekers,
- Een europallet herbruikbare bekers, *in elkaar gestapeld* in bakken of kartons: 8.000 tot 10.000 bekers,
- Een europallet herbruikbare bekers[9], *apart gestapeld* in korven: 1.500 tot +/- 3000 bekers

Herbruikbare bekers die niet worden gewassen op het terrein, vereisen 6 tot 25 keer meer plaats backstage dan wegwerpbekers. Wanneer de bekers wel ter plekke worden afgewassen, zal er 2 tot 6 keer meer plaats nodig zijn.

[7] Ook indien er nog (fris)dranken in PET of blik zijn
[8] (80x120 cm)
[9] Bv. wijnbekers, ribbelglas bierbekers, speciale cocktailbekers

Communicatie

Voor een efficiënt gebruik van herbruikbare bekers is communicatie essentieel. Het is belangrijk dat zowel bezoekers áls medewerkers goed op de hoogte zijn.

Interne briefing

Zorg voor een goede briefing aan de toogmedewerkers over het inzamelsysteem. Besteed hierbij de nodige aandacht aan:

- welke drank in welke beker moet;
- het berekeningssysteem bij betaling met jetons en lege bekers;
- hoe de lege bekers tot bij de stockage/afwaspunt geraken en wie hiervoor verantwoordelijk is;
- hoe de voorraad propere bekers op peil wordt gehouden en wie hiervoor verantwoordelijk is;
- hoe diefstal kan worden vermeden (de stock van bekers uit het zicht onttrekken, controle door medewerkers en security)
- de consumptie door de medewerkers (borg nodig of niet?).

Informeer de toogverantwoordelijken vooraf schriftelijk over het systeem. Herhaal dit met een mondelinge briefing voor alle toogmedewerkers vlak voor het evenement.

Gestapelde herbruikbare PP bekers

Externe communicatie

Zo betrek je de bezoekers maximaal:

- kondig het systeem aan op de website en op sociale media. Hier vind je inspiratie: Gentse Feesten; stad Waregem en Nest Festival.
- zorg voor een opvallende inruilstand voor de bekers;
- voorzie spandoeken die duidelijk maken dat er op het evenement met herbruikbare bekers wordt gewerkt; Ontwerp ze tijdloos.
- voorzie 'zendtijd' op de LED-schermen (bv. tussen de optredens door en op eventuele schermen bij de ingang).
- zorg voor communicatie op (krijt)borden bij de togen en bars. Krijtborden zijn zeer duurzaam aangezien deze elk jaar opnieuw kunnen worden ingezet. Deze zijn in eigen huisstijl op te maken door krijt-'kunstenaars'.

De drankenlijst op krijtborden: ecologisch en trendy

Voorbeeld communicatie over waarborgsysteem

Voorbeeld communicatie in Maldegem

Voorbeeld communicatie Mooimakers

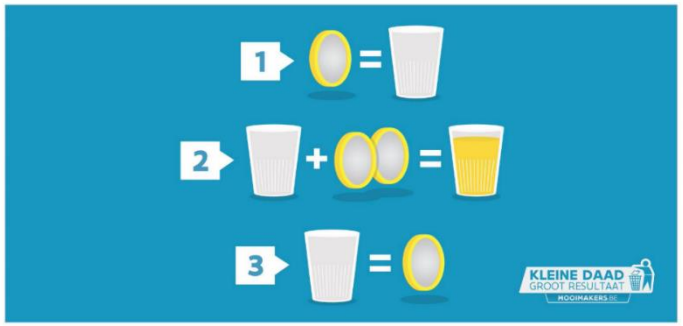

Voorbeeld communicatie op Studay 2019

Herbruikbare bekers en hygiëne

Naar aanleiding van het Covid-19 virus is in het voorjaar van 2020 onderzoek gedaan naar de hygiënische aspecten van herbruikbaar vaatwerk.

Herbruikbare bekers, borden en glazen blijken hierbij even veilig als wegwerp. Een risico op besmetting ontstaat wanneer de bestaande aanbevelingen en verplichtingen voor persoonlijke hygiëne, voedsel- en arbeidshygiëne, en regelmatig reinigen en desinfecteren niet wordt nageleefd. Ongeacht of je gebruik maakt van glas, herbruikbaar of éénmalig cateringmateriaal.

Voor elk materiaal is het belangrijk om rekening te houden met de goede hygiënepraktijken en de regels voor voedselveiligheid te respecteren.

Regelmatig en grondig de handen wassen blijft de boodschap. Na elk contact met oppervlakken en materialen die anderen aanraken, was je de handen.

Machinaal afwassen heeft de voorkeur boven afwassen met de hand. Hierbij is de temperatuur van het water hoger (minimum 60°C) en is er een langere contacttijd met het water en detergenten. Het drogen gebeurt dan ook contactloos. Wanneer industrieel of machinaal afwassen niet haalbaar is, blijft afwassen met de hand mogelijk. Het is daarbij aangeraden om zo heet mogelijk water en detergent te gebruiken.

- Het gebruikte afwaswater moet te allen tijde schoon worden gehouden.
- Gebruik steeds voldoende detergent (volgens de aanbevelingen van de producent).
- Laat de glazen of bekers voldoende lang weken in het water met detergent.
- Spoel na met drinkbaar water.
- Gebruik een afwasbak voor het afwassen en een andere afwasbak voor het naspoelen.
- Laat de glazen goed uitlekken en drogen voor je ze opnieuw gebruikt
- Droog niet af met een handdoek, maar hanteer het 'piramidesysteem'. Stapel hierbij de natte afgewassen bekers met de onderkant naar beneden. In een goed verluchte ruimte zijn ze zeker droog na een dag. Was de handen voor je de gewassen glazen aanraakt.
- Zorg steeds voor een propere werkplek. Een regelmatige desinfectie of reiniging met zeep en warm water van oppervlakken en voorwerpen is zeer effectief tegen covid-19.

© Laundry Day

Aandachtspunten

Tijdens de marktbevraging als onderdeel van de studies uit 2017 en 2019 viel op dat het systeem van de herbruikbare beker aanleiding kan geven tot ongemakken en kinderziektes. Wie deze valkuilen kent, bespaart geld en moeite.

Vermijd lange wachtrijen aan de toog.

- Zorg voor goed opgeleide toogmedewerkers (voor meer info zie vorige bladzijdes 'Extra medewerkers'). Bij een event van meerdere dagen zorg je ervoor dat dezelfde medewerkers werken op dezelfde plekken aan de toog. Deze zijn dan al gewend aan het systeem en zo vermijd je onnodige fouten.
- Werk met een 'doorgeefsysteem' aan de toog, zodat deze medewerkers zich kunnen focussen op de correcte toepassing van de waarborg, zonder zich te moeten bezighouden met het tappen en inschenken van de dranken.

Vermijd fraude.[10]

- Screen de toogmedewerkers goed. Vermijd het werken met losse vrijwilligers. Kies bv. eerder voor betrouwbare lokale verenigingen (waar de sociale controle groter is), eigen vrijwilligers of horecaprofessionals.
- Vergoed de medewerkers of hun organisatie en zorg voor duidelijke afspraken (bv. hoeveel gratis drankbonnetjes voor de vrijwilligers).
- Zorg voor een afgesloten opstelling van de stock zodat diefstal onmogelijk wordt. Informeer de security hierover. .
- Als bezoekers 'te ijverig' bekers beginnen in te zamelen: licht hierover het afvalteam/ecoteam in, zodat zij zich kunnen focussen op het inzamelen van deze lege bekers.

Vermijd dat bekers bij het afval terecht komen.

- Werk altijd met voldoende hoge waarborg voor bekers (minstens 1 euro).
- Voorzie voldoende inzamelpunten (aan elke bar en kassa).
- Voorzie duidelijke communicatie voor bezoekers (bv. met spandoeken en LED- schermen die het systeem uitleggen). Meer inzetten op communicatie (eveneens over het waarom en de voordelen voor het milieu) vergroot het draagvlak en doet de uitvalpercentages dalen.
- Werk niet met een combinatie herbruikbare bekers en wegwerpbekers, zodat het duidelijk is dat alle bekers herbruikbaar zijn.
- Geef de bezoekers de mogelijkheid om hun bekers te doneren aan een goed doel.
- Voorzie voldoende medewerkers op het einde van het evenement bij de inruilstand voor de bekers of kassa.
- Om extra kosten te vermijden is het belangrijk om na het evenement de bekervoorraad te centraliseren, zodat de transporteur alle bekers vlot terugvindt.

Vermijd dat bekers buiten het terrein komen.

- Ook hiervoor kan je de security informeren. Vraag of zij erop letten dat bekers het terrein niet verlaten.
- Plaats een banner of LED-scherm aan de uitgang met de boodschap: "Beker leeg? Geld terug!".
- Vermijd logo's en opschriften op bekers, zodat deelnemers deze niet als collectors item mee naar huis nemen.

[10] Bv. het te weinig aanrekenen aan de bezoeker door de toogmedewerker of het stelen van bekers uit de voorraad

Winst voor het milieu en jouw organisatie

De overgang van een systeem van wegwerpbekers naar herbruikbare bekers gaat gepaard met extra organisatie. Maar zodra het nieuwe inzamelingsysteem van herbruikbare bekers op punt staat, daalt de werklast en wordt de kost laag[11].

Naast de milieuwinst en de daling van opruimkosten zijn er ook voordelen naar imago en “license to operate”. Een proper evenement wordt beter onthaald door omwonenden en aangemoedigd door de lokale overheid. Er kunnen zelfs nieuwe sponsors mee worden aangetrokken.

[11] Bereken jouw winst via de kostentool op www.groenevent.be (*kostensimulatie herbruikbare bekers (BE; 2020)*)

Verklarende woordenlijst

Definities, gebruikt in deze handleiding
Drink- en eetgerei: bekers en glazen voor koude dranken, kopjes voor warme dranken, borden, kommetjes, frietbakjes en bestek. Als synoniem wordt in deze studie soms de term 'vaatwerk' gebruikt.

Ecoteam: groep van medewerkers op het evenement die instaat voor het afvalbeheer (ledigen van volle vuilnisbakken, tafels afruimen, afval prikken). Het team is herkenbaar (t-shirts, grijpers,…), en vervult ook een sensibiliserende rol.

Jeton: benaming gebruikt in deze studie voor elk type betaalmiddel om op een evenement drank of eten te bestellen aan de toog of eetstand. Dit kunnen papieren tickets zijn, plastic munten (coins) of een tegoed op de armband (cashless systeem).

Types evenementen[12]
Klein evenement: minder dan 1.000 bezoekers per dag
Middelgroot evenement: 1.000 tot 30.000 bezoekers per dag
Groot evenement: meer dan 30.000 bezoekers per dag

Types materialen herbruikbare bekers
PP (polypropyleen): Polypropeen is een thermoplastisch polymeer, gemaakt van aardolie, dat binnen evenementvaatwerk een wijde toepassing kent. Zowel wegwerpbekers, herbruikbare bekers als bestek en borden worden in PP geproduceerd. In tegenstelling tot het glasheldere PC, zijn herbruikbare bekers in PP eerder melkachtig/licht doorschijnend of gekleurd. Polypropeen kan eenvoudig gerecycleerd worden en heeft recyclingcode 5. Bekers van polypropyleen (PP) zijn zowel goedkoper als milieuvriendelijker dan polycarbonaat (PC) en copolyester (bv. Tritan®).

PC (polycarbonaat): harde doorzichtige plastic gemaakt van aardolie, vaak gebruikt voor herbruikbare bekers. Polycarbonaat heeft een hogere milieu-impact dan de meeste andere plastics. Polycarbonaat heeft recyclingcode 7 (Other).

Copolyester: een copolymeer, gebruikt voor heldere bekers en glazen met een specifieke vorm (speciaalbieren, cava, wijn, …). Het bevat geen BPA. Het materiaalmerk Tritan® is een copolyester. Copolyester heeft recyclingcode 7 (Other).

[12] Eigen classificatie

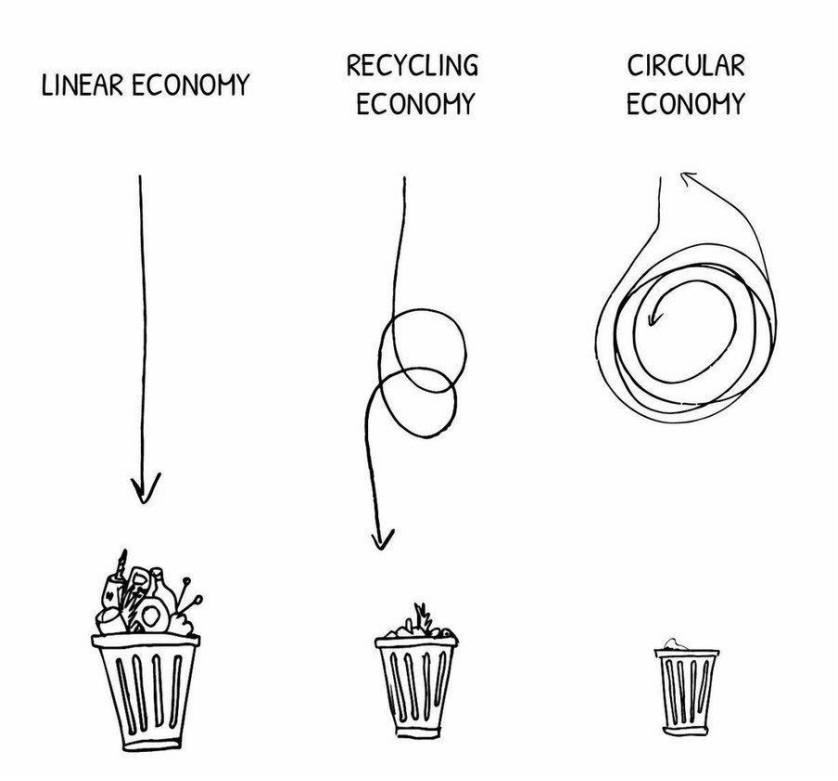

© Plan C

Deze publicatie is tot stand gekomen dankzij steun van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
Deze handleiding is gratis *te downloaden via: https://ovam.be/degroenevent*

Ecofest (2020). Studie drink- en eetgerei op evenementen; Handleiding: de herbruikbare beker op evenementen. In opdracht van OVAM Afdeling Afval- en Materialenbeheer.